

Z A P I S N I K
sa 12. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 29. juna 2022. godine

Sjednica je počela u 12:00 časova.

Sjednici je predsjedavao Miodrag Lekić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Andrija Nikolić, mr Aleksandra Vuković, Nikola Janović, dr Tamara Vujović, Milun Zogović, Slaven Radunović. Sjednici nijesu prisustvovali dr Branka Bošnjak, mr Predrag Bošković i mr Boris Mugoša.

Sjednici je prisustvovao mr Bojan Božović, državni sekretar u Ministarstvu pravde.

Takođe, sjednici su prisustvovali službenici Odbora: sekretar Odbora mr Jasmin Bojadžić, savjetnice mr Vanja Čabarkapa i Iva Lakićević, te savjetnik Blagota Marunović.

Za sjednicu je, sa četiri glasa za i tri uzdržana, usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola 16 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda;**
- 2. Mišljenje Odbora o kandidatima za ambasadore na nerezidentnoj osnovi:**
  - Mileni Šofranac Ljubojević, kandidatkinji za mjesto izvanredne i opunomoćene ambasadorke Crne Gore u Republici Malti, na nerezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Rimu;
  - Miloradu Šćepanoviću, kandidatu za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Kirgistan, na nerezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Moskvi;
- 3. Mišljenje Odbora o predlogu za opoziv:**
  - Gorana Poleksića, izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Rumuniji, na rezidentnoj osnovi i Republici Moldaviji na nerezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Bukureštu;
- 4. Inicijativa za održavanje kontrolnog saslušanja ministra odbrane Raška Konjevića, ministra vanjskih poslova Ranka Krivokapića i ministra ekonomskog razvoja i turizma Gorana Đurovića, o stavovima Vlade Crne Gore povodom rata u Ukrajini započetog agresijom Ruske Federacije i ekonomskim efektima koje izazivaju sankcije i ratna dešavanja u toj zemlji;**
- 5. Izvještaj o radu Odbora za međunarodne odnose i iseljenike za 2021. godinu.**

Prije prve tačke dnevnog reda za riječ je javio zamjenik predsjednika Odbora, Andrija Nikolić, navodeći da Odbor radi na ivici kvoruma činjenicom da su poslanici Vladimir Joković, mr Evrin Ibrahimović i Milo Božović ranije podnijeli ostavke, te da je shodno tome potrebno popuniti tri navedena mjesta, kako bi ovo radno tijelo moglo donositi cjelishodne i meritorne odluke. Nikolić je, takođe, predložio da se prije stavljanja na dnevni red određenih tačaka, posebno kada su u pitanju kontrolna, konsultativna saslušnja ili određena tematska sjednica, naprave neformalne konsultacije

članova i članica Odbora, kako bi dobili što kvalitetnije prijedloge i sadržaje samih tema. Usvajanje Rezolucije kojom se osuđuje ruska agresija veoma kasni, te bi trebali prije svega tu temu otvoriti na ovom Odboru, a kasnije istu usvojiti na sjednicu Skupštine, te time pokazati jasan stav po tom pitanju, naveo je poslanik Nikolić.

Prva tačka dnevnog reda: *Predlog zakona o potvrđivanju Protokola 16 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda;*

Državni sekretar u Ministarstvu pravde mr Bojan Božović, istako je da se Protokolom 16 otvara mogućnost da najviši sudovi, koje država Crna Gora odredi, imaju mogućnost da traže savjetodavno mišljenje od Evropskog suda za ljudska prava, koje nije obavezujuće, prije nego donesu konačnu odluku po određenom pitanju. Na ovaj nači ćemo moći iskoristiti sve one benefinte, koji državama nijesu bili dostupni prije potvrđivanja Protokola 16 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Dakle, Protokolom 16 daje se mogućnost najvišim sudovima i tribunalima Visokih strana ugovornica, da u skladu sa članom 10, od Evropskog suda za ljudska prava zatraže savjetodavna mišljenja o načelnim pitanjima u vezi sa tumačenjem ili primjenom prava i sloboda definisanih Konvencijom ili njenim protokolima samo u predmetima koji se vode pred njima, naveo je Božović. Davanje savjetodavnih mišljenja isključivo je u nadležnosti Velikog vijeća Evropskog suda što podstiče dijalog među sudijama na najvišem nivou. Protokolom je precizirana procedura davanja savjetodavnih mišljenja kao i njihovo pravno dejstvo.

Visokim stranama ugovornicama, na ovaj način, daje se praktična mogućnost da koristeći institut savjetodavnog mišljenja, u svom pravnom sistemu spriječe potencijalne povrede ljudskih prava i sloboda, a riješilo bi se i pitanje zaostalih predmeta i podnošenja novih pojedinačnih predstavlki pred Evropskim sudom. Posebna važnost Protokola je jačanje saradnje između Evropskog suda i domaćih sudova čime se stavlja akcenat na jačoj primjeni Konvencije, po principu načela supsidijarnosti.

Potpisivanjem Protokola 16, 13. decembra 2021. godine, Crna Gora ne samo da doprinosi efektivnosti kontrolnih mehanizama Evropskog suda već jača uspostavljeni nacionalni sistem zaštite ljudskih prava. Mogućnost da se najviše nacionalne sudske instance u fazi rada na predmetu obrate Sudu za savjetodavno mišljenje, značajna je privilegija članice Savjeta Evrope i dodatni stimulan brzij i efikasnijoj zaštiti prava crnogorskih građana koja su zaštićena Konvencijom, zaključio je Božović.

Za riječ se javila poslanica dr Tamara Vujović koja je pohvalila ovu inicijativu koja za cilj ima potvrđivanje navedenog Protokola 16, činjenicom da je Crna Gora na prvom mjestu po najvećem broju pritužbi Evropskom sudu za ljudska prava, u odnosu na presude koje su donijeli crnogorski sudovi, koji između ostalog, u mnogome ne poštuju pravnički rok suđenja što direktno krši ljudska prava i slobode.

Poslanik Slaven Radunović je istako da načelno podržava potvrđivanje Protokola 16 i pored toga što nema dovoljno povjerenja u sudove Crne Gore. Poslanik Radunović je naveo da su Protokol 16 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda do sada su potvrdile 16 država članica i to Albanija, Andora, Jermenija, Bosna i Hercegovina, Estonija, Finska, Francuska, Gruzija, Grčka, Litvanija, Luksemburg, Holandija, San Marino, Slovačka, Slovenija i Ukrajina. Od ovog broja, devet država članica je potpisalo Protokol, ali nije potvrdilo prijedlog zakona, i to Azerbejdžan, Belgija, Italija, Sjeverna Makedonija, Norveška, Moldavija, Crna Gora, Rumunija i Turska.

Poslanik Milun Zogović je naveo da se ovdje ne radi o epohalnom dokumentu koji će značajno unaprijediti pravosudni sistem naše države, već da je u pitanju dokument koji može koristiti kao instrument crnogorskim sudovima da se u određenim pravnim dilemama mogu obratiti za savjetodavno mišljenje, koje u konačnom može doprinijeti oblasti ljudskih prava.

Državni sekretar u Ministarstvu pravde mr Bojan Božović je naveo da je ovaj pravni dokument pomoćno sredstvo u kontekstu zaštite ljudskih prava i sloboda. Vrijeme će pokazati u kojoj mjeri i na koji način će se ovaj dokument koristiti, ali svakako Crnoj Gori može pomoći u određenim pravnim nedoumicama, istakao je Božović.

Polazeći od svoje nadležnosti Odbor je jednoglasno, sa sedam glasova „za“, podržao Predlog zakona o potvrđivanju Protokola 16 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Slaven Radunović.

Druga tačka dnevnog reda: *Mišljenje Odbora o kandidatima za ambasadore na nerezidentnoj osnovi:*

- *Milena Šofranac Ljubojević, kandidatkinji za mjesto izvanredne i opunomoćene ambasadorke Crne Gore u Republici Malti, na nerezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Rimu;*
- *Miloradu Šćepanoviću, kandidatu za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Kirgistan, na nerezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Moskvi;*

Kako nije bilo prijavljenih diskutanata za drugu tačku dnevnog reda, Odbor je pristupio pojedinačnom glasanju. Većinom glasova prisutnih poslanika, sa šest glasova „za“ i jednim „uzdržanim“, Odbor je podržao kandidaturu Milene Šofranac Ljubojević, za mjesto izvanredne i opunomoćene ambasadorke Crne Gore u Republici Malti, na nerezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Rimu, kao i kandidaturu Milorada Šćepanovića, sa šest glasova „za“ i jednim „uzdržanim“, za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Kirgistan, na nerezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Moskvi.

Treća tačka dnevnog reda: *Mišljenje Odbora o predlogu za opoziv:*

- *Gorana Poleksića, izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Rumuniji, na rezidentnoj osnovi i Republici Moldaviji na nerezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Bukureštu;*

Kako nije bilo prijavljenih diskutanata za treću tačku dnevnog reda, Odbor je jednoglasno podržao prijedlog, sa sedam glasova „za“, da se Goran Poleksić, opozove sa pozicije izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Rumuniji, na rezidentnoj osnovi u Republici Moldaviji na nerezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Bukureštu.

Četvrta tačka dnevnog reda: *Inicijativa za održavanje kontrolnog saslušanja ministra odbrane Raška Konjevića, ministra vanjskih poslova Ranka Krivokapića i ministra ekonomskog razvoja i turizma Gorana Đurovića, o stavovima Vlade Crne Gore povodom rata u Ukrajini započetog agresijom Ruske Federacije i ekonomskim efektima koje izazivaju sankcije i ratna dešavanja u toj zemlji;*

Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Miodrag Lekić, koji je inicirao održavanje predmetnih kontrolnih saslušanja, naveo je da je veoma važno, između ostalog, dobiti informacije o donacijama Vlade Crne Gore ka Ukrajini, te kojeg su one karaktera, obima i koja im je svrha, jer mi kao Odbor nemamo jasnu sliku po ovom pitanju. Svaka država mora imati svoj jedinstven stav, koji prethodi dijalogu iz kojeg prozilaze relevantne informacije na osnovu koje se formira mišljenje po ovom ili nekog drugom pitanju. Od 195 međunarodno priznatih država svijeta, njih 45 je primijenilo sankcije Ruskoj Federaciji, tako da je legitimno i poželjno raspraviti predmetnu temu

na Odboru, sa čije bi sjednice zaključci predstavljali osnovu za raspravu na plenumu Skupštine Crne Gore, istakao je Lekić.

Poslanica dr Tamara Vujović je istakla da je tema od velike važnosti i da je otvoren i stručan razgovor jako potreban kako bi se kao Odbor i u konačnom Skupština izjasnili po ovom pitanju. Shodno tome je, takođe, važno znati da je legitimitet aktuelne Vlade upitan, te da odluke ove Vlade, koja nije proizišla iz izborne volje, već kao plod dogovora malog broja ljudi, ne mogu biti relevantne ali da trebaju biti u potpunosti transparente, navela je poslanica Vujović.

Poslanik Andrija Nikolić je ponovio važnost odabira tri nova člana Odbora, kako bi u punom kapacitetu, nakon tri mjeseca od ruske agresije nad Ukrajinom, kao odgovorna država mogli donijeti jedinstven stav o ovom važnom pitanju. Shodno tome Skupština Crne Gore ima obavezu da ovu temu u što kraćem roku obradi i jasno se odredi prema njoj, istakao je Nikolić.

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić je naveo da građani i građanke očekuju da čuju stavove i informacije o ovom pitanju od predstavnika zakonodavne i izvršne vlasti kako bi ovo goruće pitanje postavili transparentno i jasno, te u konačnom se izjasnili o njemu kao odgovorni subjekat.

Poslanik Milun Zogović je istakao da se je potrebno naći model aktuelizacije ove teme kako bi se na adekvatan način, prije svega u interesu javnosti, donio zajednički stav o ovoj globalnoj temi, posebno imajući u vidu NATO ovaj rat naziva agresijom Ruske Federacije nad Ukrajinom, Rusija - specijalnom operacijom, dok UN - sukob u Ukrajini.

Nakon sadržajne rasprave o inicijativi predsjednika Odbora Miodraga Lekića za održavanje kontrolnih saslušanja, pristupilo se glasanju, nakon koje ista nije dobila potrebnu većinu, sa četiri glasa „za“ i tri „uzdržana“.

Peta tačka dnevnog reda: *Izvjestaj o radu Odbora za međunarodne odnose i iseljenike za 2021. godinu.*

Poslanica dr Tamara Vujović je istakla da je 2021. godina bila godina u kojoj su više posjete imale druge delegacije ka nama, u odnosu na naše odlazne posjete, te da se u skladu sa tim treba naći neki realan balans u snaženju parlamentarne diplomatije kroz grupe prijateljstva, stalne delegacije i sl, koje su od krucijalne važnosti za parlamentarnu demokratiju.

Poslanik Andrija Nikolić je istakao da biti član Odbora za međunarodne odnose i iseljenike predstavlja privilegiju, činjenicom da se radi o najprestižnijem radnom tijelu u većini parlamenata širom svijeta, a posebno imajući u vidu visinu zadataka i njihov obim, što je uredno predstavljeno u Izvjestaju o radu za prethodnu godinu. Poslanik Nikolić je pohvalio stručnu službu Odbora na čelu sa sekretarom Odbora, čemu ide u prilog kvalitetna snadbjevenost pravovremenim i tačnim informacijama, koje su od ključne važnosti za donošenje ispravnih odluka u interesu svih.

Izvjestaj o radu Odbora za međunarodne odnose i iseljenike za 2021. godinu, okarakterisan je kao veoma sadržajan sa naglaskom na uspješne aktivnosti u prethodnoj godini i kao takav jednoglasno je usvojen od strane prisutnih poslanika, sa sedam glasova „za“.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 14:15 časova.

SEKRETAR ODBORA
mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA
Miodrag Lekić